

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

МИШЉЕЊЕ

Датум усвајања: 6. децембар 2012. године

Предмет бр. 10/08

Звонимир РИСТИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 6. децембра 2012. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН
гђе Франсоаз ТУЛКЕНС

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменуту жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, доноси следеће закључке и препоруке:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 5. маја 2008. године и уписана је истог дана.
2. Дана 10. јуна 2008. године, Комисија је проследила жалбу Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост и меритум жалбе. СПГС је доставио УНМИК-ов одговор 3. октобра 2008. године.
3. Дана 6. октобра 2008. године, Комисија је проследила УНМИК-ове примедбе жалиоцу и позвала га да достави своје примедбе. Жалилац није искористио ову прилику.

4. Дана 15. маја 2009. године, Комисија је од жалиоца затражила додатне информације. Комисија је примила одговор жалиоца 11. новембра 2009. године.
5. Дана 8. фебруара 2012. године, Комисија је поново проследила жалбу СПГС-у, како би добила додатне примедбе на њену прихватљивост. СПГС је доставио УНМИК-ов одговор 19. марта 2012. године.
6. Одлуком од 22. августа 2012. године, Комисија је прогласила жалбу делимично прихватљивом. Дана 7. септембра 2012. године, Комисија је обавестила СПГС-а о овој одлуци и затражила додатне примедбе УНМИК-а на меритум предмета.
7. Дана 9. октобра 2012. године, СПГС је доставио примедбе УНМИК-а на меритум ових жалби.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

8. Жалилац је бивши становник Косова, са тренутним пребивалиштем на територији уже Србије. Он је власник стана у Приштини, где је живео са својом породицом до 20. новембра 1999. године, када је са члановима породице морао да напусти Косово из безбедносних разлога. Жалилац је касније сазнао да је његов стан био опљачкан и оштећен од стране непознатих починилаца.
9. Дана 23. августа 2004. године, жалилац је Општинском суду у Приштини поднео захтев у коме тражи надокнаду штете нанете његовој имовини, а усмерен је против Општине Приштина и Привремених институција самоуправе Косова (ПИС).
10. Овај захтев спада у групу од око 17.000 захтева за надокнаду који су поднети судовима на Косову током 2004. године, већином од стране косовских Срба који су 1999. године напустили своје домове на Косову због непријатељске агресије, и чија је имовина касније била оштећена или уништена. У погледу испуњавања законског рока од пет година за подношење грађанских захтева за одштету, подносиоци ових захтева поднели су своје захтеве отприлике у исто време у другој половини 2004. године. Захтеви су били управљени против УНМИК-а, КФОР-а, ПИС-а и релевантних општина, у одређеним комбинацијама, (видети случај *Милогорић и остали*, предмети бр. 38/08, 58/08, 61/08, 63/08 и 69/08, мишљење Саветодавне комисије за људска права (ХРАП) од 24. марта 2010, при § 1; за правну основу по којој су подносиоци захтева засновали свој захтев, видети исто мишљење, при § 5).
11. У вези са овим предметима, директор Одељења правде (ОП) при УНМИК-у је 26. августа 2004. године послао писмо председницима свих општинских и окружних судова и председнику Врховног суда Косова, у коме помиње да је поднето „преко 14.000“ таквих захтева. Указао је на „проблеме које ће судови имати због тако великог прилива захтева“ и замолио је да „се не заказују [такви] предмети док не будемо заједно одлучили како најбоље да их решимо“ (за пуни текст писма видети мишљење о предмету *Милогорић и остали*, наведеном горе у § 10, под § 6).
12. ОП је 15. новембра 2005. године упутио обавештење судовима да почну рад на захтевима у вези са штетом коју су нанела идентификована физичка лица, као и у вези са штетом учињеном након октобра 2000. године, имајући у виду да „препреке

ефикасном решавању ових случајева“ више нису постојале. Захтеви који се тичу догађаја пре октобра 2000. године нису обухваћени овим писмом.

13. Дана 22. фебруара 2007. године, Општински суд у Приштини, позивајући се на Уредбу УНМИК-а бр. 2006/10 од 16. октобра 2006. године о решавању захтева који се односе на приватну непокретну имовину, укључујући пољопривредну и комерцијалну имовину, закључио је да је Косовска агенција за имовину (КАИ) надлежна за одлучивање по жалиочевом захтеву. Суд је прогласио себе ненадлежним за овај спор. Према информацијама које су добијене од Општинског суда, тај суд је истог дана послао списе предмета КАИ.
14. Дана 9. јула 2007. године, жалилац је добио обавештење о пресуди Општинског суда. Комисија у овом тренутку не може да утврди да ли је обавештење послато од стране Суда или КАИ. Жалилац наводи да се прописно жалио на ту пресуду Окружном суду у Приштини, као другостепеном суду, у прописаном року од 15 дана, пославши препоручено писмо жалбе Општинском суду, као што је предвиђено релевантним одредбама процедуралног права. Међутим, он није чуо ништа о својој жалби од 17. јануара 2012. године.
15. Према информацијама добијеним од КАИ, ова агенција поседује захтев жалиоца, пошто јој је он прослеђен од стране Општинског суда у Приштини. КАИ објашњава да није предузео никакву радњу у вези са овим предметом, пошто никада није примио обавештење од Окружног суда да је одлука Општинског суда који је проследио предмет КАИ потврђена, или да је одлука оповргнута и да је предмет враћен Општинском суду.
16. Заузврат, Окружни суд у Приштини обавестио је Комисију да жалиочев предмет никада није уписан код тог суда.
17. Дана 28. септембра 2008. године, директор ОП-а упутио је савет судовима да би случајеве који нису били заказани по налогу од 26. августа 2004. године требало сада да обраде.
18. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову.

III. ЖАЛБА

19. Утолико што је жалба проглашена прихватљивом, жалилац заправо тврди да су поступци који се тичу његовог захтева за одштету оштећене имовине обустављени те му је онемогућено да добије разрешење свог захтева, чиме је прекршено његово право приступа суду према члану 6 § 1 и 13 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП). Он се такође жали на то што, услед обустављања, поступци нису решени у догледно време, чиме је дошло до кршења члана 6 § 1 ЕКЉП.

V. ПРАВО

A. Наводно кршење члана 6 § 1 ЕКЉП

Поднесак жалиоца

20. Жалилац се прво жали на одлагање поступка пред Општинским судом у Приштини, у коме две и по године није решен његов захтев поднет против Општине Приштина и ПИС-а. Затим, он се жали на пропуст Окружног суда у Приштини да поступи по његовој жалби на одлуку Општинског суда у Приштини.

21. У том погледу, као што је горе наведено, он се позива на повреду својих права на приступ суду и на одлуку у разумном временском року, загарантованих чланом 6 § 1 ЕКЉП.

Поднесак УНМИК-а

22. У својим примедбама на меритум жалбе СПГС тврди да су, у мери у којој су права заштићена чланом 6 § 1 била ограничена на Косову, сва ограничења била у складу са ЕКЉП због тога што су она служила легитимном циљу тамо где је постојала разумна пропорционалност између примењених средстава и жељеног циља.

23. СПГС признаје да, према судској пракси Европског суда за људска права, процену одлагања судског поступка треба заснивати на временском оквиру између подношења жалбе и тренутка када домаћа пресуда постане коначна.

24. СПГС наводи да је, у жаличевом случају, временски оквир за процену било каквог одлагања судског поступка од датума подношења жалбе Општинском суду у Приштини августа 2004. године до тренутка када је УНМИК предао ЕУЛЕКС-у своје заостале одговорности из области правде, тј. 9. децембра 2008. године.

25. СПГС додаје да је након горенаведеног писма директора ОП-а од 15. новембра 2005. године (видети § 12 горе), Општински суд у Приштини донео одлуку по захтеву жалиоца „убрзо након тога“ (22. фебруара 2007.), што само по себи указује на то да је суд ревносно поступио како би решио захтев.

26. СПГС сматра да је одлагање од стране Окружног суда у Приштини било последица жаличевог пропуста да правилно уложи жалбу код тог суда и његовог накнадног пропуста да предузме довољно активне кораке да исправи ову ситуацију.

27. Стога, СПГС закључује да је ствар решена од стране косовских правосудних органа без неразумног одлагања и да касније кашњење које проистиче из недостављања адекватне папирологије не треба приписати УНМИК-у.

Процена Комисије

1. *Опита начела*

28. У релевантном делу члана 6 § 1 ЕКЉП наведено је:

„При утврђивању грађанских права и обавеза појединца ..., свако има право на правичну- ... расправу у разумном временском року од стране [неког]- ... суда...“

29. Комисија подсећа да се разумност дужине поступака мора проценити у смислу околности предмета односно према следећим критеријумима: сложености предмета, понашања жалиоца и одговарајућих органа и онога што је било доведено у питање за жалиоца у спору (видети, међу многим другим изворима, Европски суд за људска права (ЕСЉП) (Велико веће), *Фридендер против Француске*, бр. 30979/96, пресуда од 27. јуна 2000. године, *ЕКЉП*, 2000-VII, § 43; видети такође случај *Емини*, предмет Саветодавне комисије за људска права (ХРАП) бр. 17/08, мишљење од 18. јуна 2010. године, § 21; случај *Митровић*, предмет ХРАП бр. 05/07, мишљење од 17. децембра 2010. године, § 85).
30. Даље, Комисија подсећа да су према ЕКЉП државе одговорне за то да организују свој правни систем тако да омогуће судовима да испуне захтеве из члана 6 § 1, укључујући и захтев за суђење у „разумном року“. Иако привремен заостатак судских активности не повлачи за собом одговорност органа уколико они предузму одговарајуће корективне радње неопходном брзином, хроничан прекомеран број предмета не може оправдати прекомерно трајање поступка (видети случајеве *Памел против Немачке*, бр. 17820/91 и *Пробстмајер против Немачке*, бр. 20950/92 пресуде ЕСЉП од 1. јула 1997, *Извештаји о пресудама и одлукама*, 1997-IV, стр. 1112, § 69 односно. стр. 1138, § 64).
2. *Примена општих начела на овај предмет*
- а. *Период који треба узети у разматрање*
31. Захтев жалиоца је уписан од стране Општинског суда у Приштини 23. августа 2004. године. Овај датум означава почетак поступка. Међутим, период који треба узети у обзир почиње од датума временске надлежности Комисије, а то је 23 април 2005. године. У процењивању разумности времена које је протекло након 23. априла 2005. године, Комисија при свему томе узима у обзир стање у коме се поступак налазио у том тренутку (ЕСЉП, *Фоти и остали против Италије*, бр. 7604/76, пресуда од 10. децембра 1982. године, *Публикације суда*, Серија А, бр. 56, стр. 15; ЕСЉП, *Стирановски против Пољске*, бр. 28616/95, пресуда од 30. октобра 1998, § 46, *Извештаји о пресудама и одлукама*, 1998-VIII, стр. 3376).
32. Дана 22. фебруара 2007. године, Општински суд у Приштини је прогласио себе ненадлежним да одлучује о жалиочевом захтеву као првостепени суд. Жалба жалиоца на ову одлуку је још увек на чекању код Окружног суда у Приштини. Према томе, закључак Комисије је да захтев жалиоца и даље чека на разрешење.
33. Међутим, као што је горе наведено, УНМИК-ова одговорност у погледу правосуђа на Косову окончана је 9. децембра 2008. године (видети § 18 изнад). Стога се период који се разматра завршио 9. децембра 2008. године. Што се тиче периода од 9. децембра 2008. године, Комисија не може да испита да ли је трајање поступка испуњавало захтев за разумно трајање.
34. Дакле, укупно трајање поступка, до момента када је престала УНМИК-ова одговорност, било је четири године, три месеца и петнаест дана, од чега три године, седам месеци и петнаест дана треба да испита Комисија. Током периода који је предмет разматрања,

случај је био на чекању пред Општинским судом у Приштини, Окружним судом у Приштини и КАИ.

б. *Процена разумности трајања поступка*

35. Када је у питању комплексност случаја, Комисија примећује да је жалиочев захтев припадао групи од око 17.000 сличних захтева који су заједно стварали логистичке и друге проблеме судовима на Косову. Сви ови захтеви поставили су тешко питање имунитета УНМИК-а на надлежност домаћих судова, као и применљивости закона услед ког су јавни органи постали одговорни за одређене поступке које су починили непознати починиоци. Комисија прихвата да је, због специфичних карактеристика ових захтева, предмет жалиоца био донекле сложен.
36. Комисија даље напомиње да јој је од стране других жалилаца достављен значајан број питања које је овај случај покренуо. Комисија подсећа да је, на пример, у спојеним предметима *Милогорић и остали* (наведеним у § 10 изнад) размотрила жалбе петоро жалилаца који су такође били власници некретнина на Косову. Године 1999, у страху од непријатељске агресије, они су такође напустили своје домове на Косову. Такође, њихова имовина је оштећена или уништена током друге половине 1999. године, након доласка УНМИК-а и КФОР-а на Косово. Ови жалиоци су такође поднели жалбе 2004. године надлежним општинским судовима против УНМИК-а, КФОР-а, ПИС-а и релевантних општина, тражећи одштету за штету нанету њиховој имовини. До тренутка подношења жалби Комисији, нико од жалилаца у тим предметима није био контактиран од стране надлежних судова нити је заказано икакво саслушање.
37. У случају *Милогорић и остали*, Комисија је установила да „чињеница да су жалиоци, у дужем временском периоду, били спречени да добију разрешење захтева за надокнаду штете од стране судова што је последица мешања ОП-а, представља кршење члана 6 § 1 ЕКЉП“, прецизније њиховог права да приступе суду (ХРАП, случај *Милогорић и остали*, наведен изнад, при § 46). Комисија даље налази да „није [било] неопходно да посебно испита питање дужине поступка“ (исто мишљење, при § 48).
38. Међутим, за разлику од случаја *Милогорић и остали*, у овом случају је захтев за одштету подносиоца жалбе, у ствари, решен од стране Општинског суда у Приштини 22. фебруара 2007, када је суд прогласио себе ненадлежним да одлучи о захтеву жалиоца, и упутио га КАИ. Тако је, заправо, судски поступак обустављен због поменуте интервенције од стране ОП-а (видети § 11 изнад) на две и по године, од августа 2004. до фебруара 2007. године.
39. Супротно тврдњи СПГС-а да је поменута одлука Општинског суда у Приштини донета након писма директора ОП-а од 15. новембра 2005. године (видети § 12 изнад), Комисија констатује да захтев подносиоца жалбе није био усмерен против неидентификованог лица, па тако не спада у категорију захтева које су косовски судови били позвани да обраде по том писму. Комисија стога одбацује овај аргумент пошто није примењив на овај предмет.
40. Везано за понашање судских органа, Комисија примећује да се историја случаја може поделити на два периода: први период, од подношења захтева Општинском суду 23. августа 2004. године до пресуде Општинског суда, уручене 22. фебруара 2007, и други период, од улагања жалбе Окружном суду на пресуду до истека УНМИК-ове одговорности у погледу правосуђа на Косову, 9. децембра 2009. године.

41. У погледу првог периода, протекао је период од две године и шест месеци од пријема досијеа од стране Општинског суда (23. августа 2004.) до дана када је пресуда уручена, 22. фебруара 2007. Међутим, од тог времена само једна година и десет месеци спада у период када је Комисија имала надлежност (од 23. априла 2005. године). Комисија је већ установила да одлагање судског поступка последица налога ОП-а при УНМИК-у, као што је то био случај током овог првог периода, није довољно оправдано (видети *Милогорић и остали*, наведен у § 10 изнад, при § 46).
42. Ипак, иако одлагање обухвата значајан део целокупног периода који се разматра, Комисија не сматра да је ово неразумно одлагање. Међутим, ова пресуда Општинског суда није била коначан чин поступка у погледу захтева подносиоца жалбе пошто је он уложио жалбу на ову одлуку.
43. У погледу другог периода, Комисија прво сматра да чињеница да је КАИ упозната са жалиочевом жалбом на одлуку Општинског суда (видети § 15 изнад) представља довољан доказ да се утврди да је жалиочева жалба дошла до правосудних органа који су, од тог тренутка, преузели одговорност да одлучују о његовој жалби. Такође, у првобитним коментарима везаним за ову жалбу, УНМИК се сложио да је предмет подносиоца жалбе још увек на чекању пред Окружним судом у Приштини. Стога, Комисија закључује да су ове чињенице довољне да се утврди да је жалиочева жалба прописно дошла до надлежних судских органа. Жалилац је примио одлуку Општинског суда 9. јула 2007. године, па стога Комисија сматра да је безбедно закључити да је његова жалба уложена 1. августа 2007, што је датум који ће се користити за даља разматрања.
44. Комисија даље примећује да од 1. августа 2007. до, барем, 17. новембра 2011. (датум последње комуникације са Комисијом) није предузет ниједан корак било од стране Окружног суда у Приштини по питању жалиочеве жалбе нити од стране КАИ, док се чекало на одлуку Окружног суда. Међутим, само период до 9. децембра 2008. спада у период током кога је Комисија имала надлежност, тј. једна година, четири месеца и 10 дана.
45. Што се тиче понашања жалиоца, из информација које се налазе у предметном спису или из поднесака СПГС-а, чини се да жалилац није био одговоран за одлагање поступка пред првостепеним судом.
46. У погледу тога шта је све било доведено у питање за жалиоца, Комисија прихвата да је предмет за њега био од велике важности. Он је морао да напусти Косово страхујући за свој живот, оставивши за собом своју имовину и оно што је имао у власништву. Ако би добио спор, примио би значајан износ надокнаде.
47. Комисија подсећа да је већ узела у разматрање и одбацила већину аргумената СПГС-а у случају *Милогорић и остали* (наведени у § 10 изнад) и у случају *Бериша и остали* (ХРАП, предмети бр. 27/08 и остали, мишљење од 23. фебруара 2011, § 24). Закључила је да је тачно да се привремени карактер УНМИК-а и тешкоће с њим у вези морају прописно узети у обзир, али ни у ком случају се ови елементи не смеју узети као изговор за смањење стандарда у поштовању људских права, који су прописно уграђени у мандат УНМИК-а (*Милогорић и остали*, наведено у § 10 изнад, при §44; *Бериша и остали*, § 25).
48. Што се тиче аргумента СПГС-а да се жалилац није интересовао за напредак свог предмета код релевантног суда, Комисија је већ одбацила овај аргумент у случају

Лалић и остали (ХРАП, предмети бр. 30/08 и остали, мишљење од 13. маја 2011. године, § 21). Закључила је да се жалиоци не могу кривити за то што се нису распитивали код релевантних судова о напретку својих предмета (*Лалић и остали*, § 25).

49. Комисија не види ниједан разлог да се одрекне закључака у предметима *Милогорић и остали* и *Бериша и остали*.

3. Закључак

50. У светлу горенаведеног, узимајући у обзир период у надлежности Комисије у вези са поступцима код Општинског суда у Приштини и жалбом Окружном суду у Приштини, Комисија је установила да постоји кршење члана 6 § 1 ЕКЉП у погледу немогућности жалиоца да се његов захтев коначно реши од стране надлежних органа и у погледу трајања поступка.

В. Наводно кршење члана 13 ЕКЉП

Подносни страна

51. Жалилац се жали на континуирани пропуст Окружног суда у Приштини да поступи по његовој жалби.

52. У том погледу, он се позива на кршење његовог права на ефикасан правни лек у односу на пропуст правосуђа да одлучи о његовом предмету у разумном временском року, као што је загарантовано чланом 13 ЕКЉП.

53. УНМИК није дао никакве посебне коментаре у вези са чланом 13.

Процена Комисије

1. *Опита начела*

54. У релевантним деловима члана 13 ЕКЉП наведено је:

„Свако чија су права ... као што је наведено у овој Конвенцији прекршена, има право на ефикасан правни лек пред домаћим органима ...“

55. Комисија подсећа да се питања из чланова 6 и 13 ЕКЉП обично преплићу и да је Европски суд за људска права више пута нагласио да су захтеви члана 13 мање стриктни и обухваћени захтевима из члана 6, установивши тако да нема потребе да се разматра да ли је дошло до засебног кршења члана 13 (видети, нпр. ЕСЉП, случај *Камасински против Аустрије*, бр. 9783/82, пресуда од 19. децембра 1989, § 110, Серија А, бр. 168 (1991), 33 EHRR 36). Исти приступ је усвојен од стране Комисије у предметима сличним овом предмету (видети случај *Милогорић и остали*, наведен изнад).

56. Ситуације где Европски суд установи постојање потребе за засебним испитивањем питања из члана 13 ЕКЉП, повезане су са прекомерном дужином поступка. Међутим, није искључена могућност постојања ситуација када члан 13 мора да се испита у различитом контексту.

57. Комисија је установила да у овом предмету постоји потреба да се засебно испита наводно кршење члана 13 ЕКЉП.

2. Примена општих начела на овај предмет

58. Комисија је већ закључила да треба да се сматра да је жалиочева жалба уложена код Окружног суда у Приштини најкасније 1. августа 2007. године. Такође је утврђено да од тада Суд није обрађивао његову жалбу.

59. Овај приступ је оправдан чињеницом да пропуст Окружног суда у Приштини да одлучи о жаличевој жалби не само да га спречава да добије коначну судску одлуку у редовном судском систему, већ такође ефикасно спречава КАИ да предузме одговарајуће кораке по овом питању.

60. Овај пропуст Окружног суда у Приштини има две последице. Прво, услед пропуста Суда да донесе одлуку по жаличевој жалби, није дошло до коначног разрешења његовог захтева који је првобитно поднет Општинском суду у Приштини. Друго, КАИ није био (нити је још увек) у могућности да обради жалиочев предмет без одлуке Окружног суда по жалби на одлуку којом се његов захтев упућује на КАИ.

61. У својим коментарима по овом питању, УНМИК није доказао Комисији да је постојао било какав правни лек доступан жалиоцу, где би он могао да решава ову ситуацију, у временском периоду који Комисија разматра.

3. Закључак

62. Комисија закључује да је дошло до кршења жалиочевог права на ефикасан правни лек, загарантованог чланом 13 ЕКЉП.

VI. ПРЕПОРУКЕ

63. У светлу закључака Комисије о овом предмету, Комисија је мишљења да је потребан неки облик накнаде.

64. Уобичајено би била одговорност УНМИК-а да предузме одговарајуће мере како би стао на крај запаженом кршењу права и, колико је то могуће, исправио последице истог. Међутим, према горе наведеном запажању Комисије, одговорност УНМИК-а која се тиче судства на Косову завршила се 9. децембра 2008. године, чиме је ЕУЛЕКС преузео потпуну радну контролу у области владавине права. Стога, УНМИК више није у позицији да предузима мере које ће имати непосредни утицај на поступке пред надлежним органима.

65. Комисија сматра да ова чињенична ситуација не ослобађа УНМИК од одговорности да исправи, што је могуће више, последице кршења права за која је одговоран.

66. У погледу жалби и предмета, Комисија сматра прикладним да УНМИК:

- у складу са судском праксом Европског суда за људска права у ситуацијама смањене државне надлежности, Комисија је мишљења да УНМИК мора настојати, свим расположивим дипломатским средствима *vis-à-vis* косовских власти, да пружи уверење да ће се предмет који је поднео жалилац прописно обработити (видети ЕСЉП (Велико веће), предмет *Иласку и остали против Молдавије и Русије*, бр. 48787/99,

пресуда од 8. јула 2004, §333, *ЕКЉП*, 2004-VII и предмет *Ал-Садун и Муфди против Уједињеног краљевства*, бр. 61498/08, пресуда од 2. марта 2010, § 171; упоредити ХРАП, *Милогорић и остали*, наведен у § 10 горе, при § 49).

- предузме одговарајуће кораке за адекватну накнаду према жалиоцу, за претрпљену нематеријалну штету која је резултат продуженог обустављања поступка који је он покренуо.

67. Комисија такође сматра да УНМИК мора настојати да подстиче надлежне органе на Косову да предузму све могуће кораке како би обезбедили да сваки појединац који претрпи патњу услед кашњења у спровођењу правде има на располагању ефикасан правни лек у смислу члана 13 Европске конвенције о људским правима.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

1. ЗАКЉУЧУЈЕ ДА ПОСТОЈИ КРШЕЊЕ ЧЛАНА 6 § 1 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА У ПОГЛЕДУ НЕМОГУЋНОСТИ ЖАЛИОЦА ДА О ЊЕГОВОМ ЗАХТЕВУ ОДЛУЧЕ СУДОВИ И У ПОГЛЕДУ ДУЖИНЕ ПОСТУПКА;

2. ЗАКЉУЧУЈЕ ДА ПОСТОЈИ КРШЕЊЕ ЧЛАНА 13 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА У ПОГЛЕДУ НЕДОСТАТКА ЕФИКАСНОГ ПРАВНОГ ЛЕКА.

3. ПРЕПОРУЧУЈЕ ДА УНМИК:

а. ПОЗОВЕ НАДЛЕЖНЕ ВЛАСТИ НА КОСОВУ ДА ПРЕДУЗМУ СВЕ МОГУЋЕ КОРАКЕ КАКО БИ СЕ ОБЕЗБЕДИЛО ДА СЕ О ПРЕДМЕТУ ЖАЛИОЦА ОДЛУЧИ БЕЗ ДАЉЕГ ОДЛАГАЊА;

б. ПРЕДУЗМЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ КОРАКЕ ЗА АДЕКВАТНУ НАКНАДУ ПРЕМА ЖАЛИОЦУ ЗА НЕМАТЕРИЈАЛНУ ШТЕТУ;

с. ПОЗОВЕ НАДЛЕЖНЕ ОРГАНЕ НА КОСОВУ ДА ПРЕДУЗМУ СВЕ МОГУЋЕ КОРАКЕ КАКО БИ ОБЕЗБЕДИЛИ ДА БИЛО КОЈИ ПОЈЕДИНАЦ КОЈИ ПРЕТРИПА ПАТЊУ УСЛЕД КАШЊЕЊА У СПРОВОЂЕЊУ ПРАВДЕ НА РАСПОЛАГАЊУ ИМА ЕФИКАСАН ПРАВНИ ЛЕК У СМИСЛУ ЧЛАНА 13 ЕВРОПСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ О ЉУДСКИМ ПРАВИМА;

д. ОДМАХ ПРЕДУЗМЕ ЕФИКАСНЕ МЕРЕ ЗА ПРИМЕНУ ПРЕПОРУКА КОМИСИЈЕ И ОБАВЕСТИ ЖАЛИОЦА И КОМИСИЈУ О ДАЉЕМ РАЗВОЈУ ОВОГ ПРЕДМЕТА.